

Chiến công trên vòm lưới lửa

Đã 45 năm trôi qua kể từ ngày Đại đội dân quân tự vệ tập trung pháo cao xạ 37mm thị xã Thái Bình bắn rơi máy bay Mỹ trên bầu trời quê lúa (19/8/1972 - 19/8/2017). 45 năm sau, những người tham gia trận đánh lịch sử ấy tụ họp cùng nhau ôn lại kỷ niệm, nhớ về chiến công của một đại đội không chuyên cầm súng mà đa phần trong số họ là những cô gái mới mười tám, đôi mươi đang đang trên đường cày, cấy hái trong lao động sản xuất mà làm nên chiến tích vẻ vang.

Chiến công lập trên vòm lưới lửa

Sau cuộc tiến công chiến lược xuân hè năm 1972 của quân dân ta ở miền Nam, đế quốc Mỹ đẩy mạnh đánh phá miền Bắc với âm mưu phá hoại tiềm lực kinh tế - quốc phòng, cắt đứt nguồn chi viện cho tiến tuyến miền Nam. Bằng chiến dịch Linebacker I (từ ngày 6/4 - 22/10/1972) và Linebacker II (từ ngày 18 - 30/12/1972), chúng ném bom, bắn phá ở các mục tiêu trọng điểm về quân sự, kinh tế, giao thông, thả thủy lôi phong tỏa các hải cảng nhằm làm kiệt quệ miền Bắc. Thị xã Thái Bình là một trong những vị trí xung yếu - nơi có cầu Bo nối liền Thái Bình - Hải Phòng cùng tuyến giao thông, ta nhận định đây sẽ là mục tiêu đánh phá của địch. Thực hiện kế hoạch tác chiến của Bộ CHQS tỉnh, ngày 19/8/1969, Đại đội dân quân tự vệ tập trung pháo cao xạ 37mm thị xã Thái Bình được thành lập với nhiệm vụ chủ động bắn máy bay Mỹ bảo vệ cầu Bo, các mục tiêu chính trị đầu não của tỉnh, của thị xã Thái Bình trên tuyến quốc lộ 10 và hiệp đồng chặt chẽ với các đại đội thuộc Tiểu đoàn 54 pháo 37mm của lực lượng chủ lực cùng lực lượng tâm thắp thực hiện tốt các phương án tác chiến.

Các thành viên Đại đội dân quân tự vệ tập trung pháo cao xạ 37mm thị xã Thái Bình trong một chuyến thăm Thành cổ Quảng Trị.

thị. Ngoài đồng chí Đại đội trưởng có tuổi đời cao nhất (40 tuổi), những người còn lại đều mới trên dưới hai mươi, thậm chí có người mới 16 tuổi. Đặc biệt, Đại đội có đến 80% là nữ.

Xác định nhiệm vụ cụ thể, cán bộ, chiến sĩ Đại đội luôn đoàn kết, đồng lòng vượt mọi khó khăn, gian khổ, tích cực học tập, rèn luyện cách sử dụng vũ khí, thành thạo tác kỹ thuật với quyết tâm bám trận địa, "thà hy sinh chứ nhất định không rời mâm pháo".

Và thời cơ đã đến...

Theo lời kể của bà Bùi Thị Tuyết ở tổ 7, phường Kỳ Bá (thành phố Thái Bình): Khi đó tôi mới 18 tuổi, đảm nhiệm vị trí pháo thủ số 3 (thuộc khẩu đội phường Kỳ Bá) kiểm soát và trác thủ đo xa. Chưa đến 7 giờ sáng ngày 19/8/1972, khi tôi còn đang ăn đồ ăn sáng thì nhận được tin báo từ Tiểu đội: Có mục tiêu đang hoạt động ngoài biển khơi, các đồng chí trong các đơn vị chú ý đề phòng và sẵn sàng chiến đấu. Chỉ ít phút sau, tiếng động cơ từ hướng 34 đã dồn dập, tôi liền đánh ngay một hồi kèn dài báo

hiệu cho đồng đội. Ngay sau hồi kèn, tất cả vào vị trí sẵn sàng chiến đấu. Đúng như dự đoán, từ hướng 34 về hướng 14, hai tổ máy bay F4H theo hình thang bay dọc sông Trà Lý bắt ngờ xoay đội hình, dàn hàng ngang, bay song song giữa hướng 12 và hướng 14 rồi bỏ nhào bắn phá cầu Bo, ngã ba An Tập và bệnh viện tỉnh. Chiếc F4H đi đầu nâng độ cao, lao thẳng. Ngay khi bắt được hướng mục tiêu theo ống kính trinh sát, trác thủ Tuyết liền nhả xuống vị trí máy đo xa. Trong giây phút bắt đúng mục tiêu và

6 cô gái trên mâm pháo.

Ảnh tư liệu

cụ ly, nhận được số liệu từ trác thủ, Đại đội trưởng hô to: "4000 - 3500. Bắn!". 4 khẩu pháo đồng loạt khai hỏa đạn thành lưới lửa phòng không rực sáng. Chiếc F4H đi đầu lao đảo rồi bốc cháy, cuối cùng rơi cách Đông Châu 30km về phía Đông Nam. Những chiếc còn lại vội vã cắt bom trước khi quay đầu bỏ chạy ra hướng sông Trà Lý và cửa sông Ba Lạt. "Tinh thần lên cao, các chiến sĩ hăng say chiến đấu. Đạn không đủ, đơn vị phải báo cáo chỉ huy xin tiếp thêm đạn..." - bà Bùi Thị Nga ở tổ 4, xã

Phú Xuân (thành phố Thái Bình), nguyên khẩu đội trưởng khẩu đội 1 Xí nghiệp Dược phẩm hồi tưởng. Tin chiến thắng được Đài Tiếng nói Việt Nam phát ngay buổi chiều hôm đó, làm nức lòng quân dân trong tỉnh. Điều đặc biệt, sau khi máy bay rơi, nhiều đơn vị đã gọi điện về Tỉnh đội nhận bản rơi máy bay, chỉ trừ Đại đội dân quân tự vệ tập trung pháo cao xạ 37mm thị xã. Khi được hỏi sao bắn rơi máy bay mà không nhận, các cô thật thà trả lời: Thưa thủ trưởng, chúng em biết là có máy bay rơi nhưng vì khi đó trời đất còn đang mịt mù, cấp trên chưa xác nhận đầu đạn, phần tử trên pháo cũng như điểm xạ bắn nên chúng em chưa dám nhận. 45 năm sau, bà Tuyết vẫn nhớ như in lời khen của đồng chí thủ trưởng khi đó: "Các đồng chí khiêm tốn lắm. Chúng ta tiếp tục phát huy và củng cố công nhi!".

45 năm ấy biết bao nhiêu tình

Tuy là đơn vị không chuyên được huy động tham gia chiến đấu trong vài năm nhưng các chiến sĩ Đại đội dân quân tự vệ tập trung pháo cao xạ 37mm thị xã Thái Bình luôn nêu cao tinh thần dũng cảm, sẵn sàng hy sinh thân mình, quyết tâm bám trận địa tới cùng. Ông Phạm Thanh Tịnh, 86 tuổi, ở xã An Ấp (Quỳnh Phụ), nguyên Đại đội trưởng kể: Thời điểm đó, để thám thính tình hình, địch liên tục cho máy bay trinh sát các khu vực của ta. Vì vậy, đơn vị lúc nào cũng trong tư thế tỉnh táo, trực chiến 24/24 giờ, không để máy bay trinh sát của địch tìm ra sơ hở. Có những hôm 23 lần báo động, 3 ngày 3 đêm liên tục trắng đêm mâm pháo. Từ những ngày tháng kể vai sát cánh bên nhau, cùng chiến đấu, cùng chia ngọt sẻ bùi, tình yêu đã nảy nở, như tình yêu của trác thủ Tuyết với khẩu đội trưởng Trần Minh Khanh (khẩu đội 4 Ty Kiến trúc) hay tình yêu của nữ dân quân Nguyễn Thị La (Xí nghiệp Dược phẩm) với sĩ quan Lạc Quang Thoại (Thị đội)... Đó là những tình mạnh mẽ, bền chặt, vượt lên bom rơi, đạn lạc, khó khăn, gian khổ để cùng nhau hoàn thành tốt nhiệm vụ.

THUY DUNG

Còn sức khỏe còn cống hiến

17 năm làm báo cáo viên Đảng bộ xã, ông Nguyễn Ngọc Chắt, thôn Đông Văn, xã Vũ Lễ (Kiến Xương) luôn tận tụy, trách nhiệm với công việc, được cán bộ, đảng viên tin nhiệm, nhân dân yêu quý. Dù tuổi đã ngoài 70 nhưng ông vẫn luôn tâm niệm: Còn sức khỏe còn cống hiến và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Vốn là cán bộ quản lý nghỉ hưu về địa phương, có chút kinh nghiệm trong công tác đảng khi còn tại ngũ, ông Chắt được Đảng ủy xã Vũ Lễ mời và phân công nhiệm vụ báo cáo viên từ năm 2000. Ông Chắt chia sẻ: Được Đảng ủy xã tin tưởng giao nhiệm vụ, những ngày đầu tôi cũng rất trăn trở bởi công việc mới mẻ, còn nhiều bỡ ngỡ. Tình hình địa phương không nắm chắc, mối quan hệ với nhân dân còn hạn chế do đi công tác đã lâu. Nhưng được mọi người động viên, giúp đỡ và bản thân không ngừng học tập, tự nghiên cứu nâng cao trình độ, tích lũy kiến thức, kinh nghiệm nên tôi đã đảm nhiệm tốt công việc báo cáo viên.

Theo ông Chắt, một báo cáo viên phải làm tốt việc thông tin, truyền đạt đầy đủ chủ trương, đường lối, nghị quyết của Đảng tới các tầng lớp nhân dân; đồng thời, phải nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, tình hình thực tiễn cơ sở để tham mưu cho cấp ủy, chính quyền kịp thời tháo gỡ, giải quyết. Muốn nói cho đảng viên, nhân dân nghe thì bản thân phải thường xuyên tu dưỡng đạo đức, học đi đôi với làm, tìm tòi, học hỏi và nắm bắt thông tin đầy đủ,

nhất là gần gũi, kính trọng nhân dân, nêu cao trách nhiệm trước Đảng. Ông Bùi Xuân Tiếp, đảng viên Chi bộ thôn Đông Trú, xã Vũ Lễ cho biết: Chúng tôi đã quá quen thuộc với hình ảnh ông Chắt đi đến từng thôn, ghé thăm từng nhà để hỏi thăm, chia sẻ thông tin và lắng nghe bà con nói. Vì sát thực tiễn đời sống nhân dân nên khi ông Chắt thông tin, tuyên truyền tại hội nghị hay trên đài truyền thanh xã thì cán bộ, đảng viên, nhân dân rất thích nghe và hiểu đúng đường lối, chủ trương của Đảng.

Dù đã có 17 năm kinh nghiệm làm báo cáo viên Đảng bộ xã nhưng mỗi lần chuẩn bị giáo án, bài nói trước hội nghị, ông Chắt vẫn giữ thói quen đọc báo, nghe đài và đi xuống từng khu dân cư trao đổi với đảng viên và nhân dân để bổ sung thêm thông tin, tránh truyền đạt nghị quyết một cách rập khuôn, máy móc, khô cứng, không thiết thực. Ở mỗi hội nghị, ông đều xác định đúng đối tượng nghe, chọn nội dung, vấn đề thiết thực nhất và có cách truyền đạt phù hợp để thông tin hấp dẫn người nghe.

Ông Hoàng Huy Táp, Bí thư Đảng ủy xã Vũ Lễ cho biết: Đồng chí Nguyễn Ngọc Chắt là báo cáo viên giỏi, giúp cấp ủy, chính

quyền địa phương triển khai các nghị quyết của Đảng tới cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân hiệu quả. Trong công cuộc xây dựng nông thôn mới, đồng chí Chắt đã tích cực thông tin, tuyên truyền, vận động nhân dân chung sức, góp công, góp của, hiến đất và chấp hành tốt chính sách, pháp luật của Nhà nước. Vì vậy, năm 2015 Vũ Lễ đã hoàn thành 19/19 tiêu chí, được UBND tỉnh công nhận đạt chuẩn quốc gia về nông thôn mới. Đồng chí Chắt cũng là người tham mưu cho Ban Thường vụ Đảng ủy xã chỉ đạo, chọn chủ đề học tập tư tưởng, đạo đức, phong cách của Bác giao cho các chi bộ tổ chức sinh hoạt, quán triệt thực hiện hàng tháng nên tạo được chuyển biến rõ rệt trong công tác xây dựng, củng cố các tổ chức cơ sở đảng.

Dù rất bận rộn, phụ cấp ít ỏi nhưng ông Nguyễn Ngọc Chắt vẫn say mê, tâm huyết với công việc của một báo cáo viên. Niềm vui của ông đơn giản là được biết thêm nhiều thông tin, có thêm kiến thức, được giao lưu, gần gũi với cán bộ, đảng viên, nhân dân và thể hiện trách nhiệm của một đảng viên đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng.

KNÁC DUÂN

Ông Chắt nghiên cứu tài liệu chuẩn bị truyền đạt Nghị quyết Trung ương 5 (khóa XII) của Đảng.

Những ngày hè đầy nắng

Nhổ mạ, đi cấy, sửa chữa đồ chơi trẻ em, ngâm mình dưới lòng kênh đầy bèo bồng rác thải, tỉ mỉ lau chùi từng phần mộ liệt sĩ... là những công việc quen thuộc trong mùa hè đầy nắng của các thành viên đội sinh viên tình nguyện đồng hương Thái Bình. Nắng trên bầu trời và nắng trong trái tim của những người trẻ tràn đầy nhiệt huyết và trách nhiệm với cộng đồng.

Cái nắng giữa trưa hè gay gắt khiến đoạn đường từ chùa Keo về UBND xã Duy Nhất (Vũ Thư) vắng người qua lại, thi thoảng mới có chiếc xe với vài phóng nhanh để chạy nắng. Ngược lại, ở dọc lề đường, những chàng trai, cô gái trẻ trong màu áo xanh tình nguyện vẫn cần mẫn cắt bỏ những vệt cỏ dại um tùm và thu gom rác vào bao. Trùm kín mặt bằng một chiếc khăn to, Đặng Thanh Loan, sinh viên năm thứ hai Khoa Marketing, Trường Đại học Kinh tế quốc dân chia sẻ: Em ở Hưng Hà, là thành viên đội sinh viên tình nguyện đồng hương Thái Bình. Nghỉ hè, thay vì ở nhà để nghỉ ngơi sau những ngày dài học hành, thi cử, em đăng ký với đội tham gia các hoạt động tình nguyện mùa hè xanh để được góp sức mình làm nhiều việc ý nghĩa. Phần lớn các công việc ở ngoài

trời nên đối với các bạn sinh viên là khá vất vả nhưng em và các bạn đều rất vui và nhiệt tình tham gia. Nguyễn Minh Tuấn, đội trưởng đội sinh viên tình

nguyện đồng hương Thái Bình cho biết: Đội thành lập năm 2013, hiện thu hút khoảng 300 sinh viên quê Thái Bình tham học tập tại các trường đại học, cao

đẳng ở Hà Nội, trong đó 60% là sinh viên Trường Đại học Kinh tế quốc dân. Mỗi năm, trong các dịp hè, đội đều huy động thành viên trở về các xã trung tâm của quê hương Thái Bình để tổ chức các hoạt động tình nguyện. Hè năm nay, đội lựa chọn xã Duy Nhất để triển khai các hoạt động tình nguyện. Đây là địa phương khó khăn nhưng đang nỗ lực phấn đấu về đích nông thôn mới năm 2017, vì vậy đội có nhiều phần việc cần thực hiện để hỗ trợ địa phương. Trong 2 tuần, đội đã triển khai được rất nhiều việc làm thiết thực, ý nghĩa như tổng vệ sinh, trồng lại cây xanh tại nghĩa trang liệt sĩ xã; trang trí vườn cổ tích Trường Mầm non Vũ Hợp (Duy Nhất); thu vớt trên 2.000m² bèo bồng, rác thải, giải phóng dòng chảy sông

Tiền Đường, thôn Đức Long và thôn Hành Dũng Nghĩa; tổ chức các buổi sinh hoạt thiếu nhi cho trẻ em; nhổ mạ, cấy lúa giúp gia đình chính sách neo người... Đặc biệt, đội đã kêu gọi và huy động nguồn kinh phí của các doanh nghiệp, cá nhân để xây dựng công trình thư viện xanh trị giá gần 40 triệu đồng tặng học sinh Trường Tiểu học Duy Nhất II cùng 3 cột đèn đường cho xã để thắp sáng đường quê.

Ông Phạm Xuân Cường, Phó Chủ tịch UBND xã Duy Nhất cho biết: Đây là lần đầu tiên địa phương được các bạn tình nguyện viên đến giúp đỡ, hỗ trợ triển khai các hoạt động trong dịp hè. Mỗi hoạt động của đội sinh viên tình nguyện đồng hương Thái Bình đều rất thiết thực với các phần việc mà thực tế xã, thôn cần thực hiện; các bạn trẻ còn sáng tạo, linh hoạt tổ chức nhiều hoạt động ý nghĩa như sơn sửa, thiết kế đồ chơi cho trẻ em, xây dựng thư viện xanh..., qua đó thể hiện được tình cảm, sự sâu sắc của các bạn tình nguyện viên đối với trẻ em địa phương. Hoạt động của đội đã ghi dấu ấn sâu đậm trong lòng nhân dân, tạo ra không khí sôi nổi khích lệ thể hiện trẻ của địa phương thi đua cống hiến, đóng góp

cùng các tầng lớp nhân dân chung sức chung lòng đưa Duy Nhất về đích nông thôn mới.

Đội sinh viên tình nguyện đồng hương Thái Bình tham gia thu vớt bèo bồng, rác thải, giải tỏa dòng chảy trên địa bàn xã Duy Nhất (Vũ Thư).

tham gia và hoàn thành tất cả các phần việc được giao, trong đó có nhiều việc nặng nhọc, vất vả. Các hoạt động tình nguyện của đội không chỉ thiết thực giúp xã Duy Nhất mà còn cổ vũ, khuyến khích đồng bào đoàn viên, thanh niên trên địa bàn huyện nêu cao tinh thần, nhiệt huyết cống hiến - anh Trần Đức Toàn, Bí thư Huyện đoàn Vũ Thư cho biết.

Thêm những nụ cười ấm áp, những cái ôm, cái nắm tay thật chặt, thêm những phần việc nhỏ nhưng ý nghĩa... là thành quả đội sinh viên tình nguyện đồng hương Thái Bình gặt hái sau mỗi mùa hè xanh. Sẵn sàng dâng thân, không ngại gian khổ, các tình nguyện viên đã mang nhiệt huyết, sức trẻ góp phần dựng xây quê hương.

QUỲNH LƯU